

Nowy kamień milowy pod względem równości płci w UE: czy postęp jest coraz szybszy?

Dziesięć lat temu EIGE wprowadził wskaźnik równouprawnienia płci jako wyznacznik status quo w kwestii równości płci w UE. Wnioski z kolejnych edycji były zasadniczo takie same: tempo postępu jest niewystarczające. Tymczasem w tegorocznej edycji odnotowano **największy roczny skok ogólnego wyniku w historii wskaźnika**: UE osiągnęła 70,2 punktu na 100!

Jak zwykle jednak, liczba ta kryje w sobie wiele informacji – i jest to bardzo złożony obraz.

„Na przestrzeni lat UE poczyniła postępy w dziedzinie równości płci. Mamy jednak świadomość, że nie są one wystarczające, a rezultaty są niepewne. Obecnie do osiągnięcia równości płci zbliża się tylko Szwecja z wynikiem powyżej 80 punktów w ramach wskaźnika. Mieszkańcy Szwecji stanowią zaledwie 2% ludności UE. Zawsze znajdzie się usprawiedliwienie, aby działania na rzecz równości płci miały mniej priorytetowy charakter. Nie możemy dopuścić do takiej sytuacji. Już teraz musimy podjąć odpowiednie działania. Musimy działać wspólnie, na wszystkich poziomach. Powinniśmy świętować sukcesy. Bez względu na ich wielkość. Dzięki temu będziemy mogli być #3KrokiNaprzód”.
Carlien Scheele, dyrektor EIGE

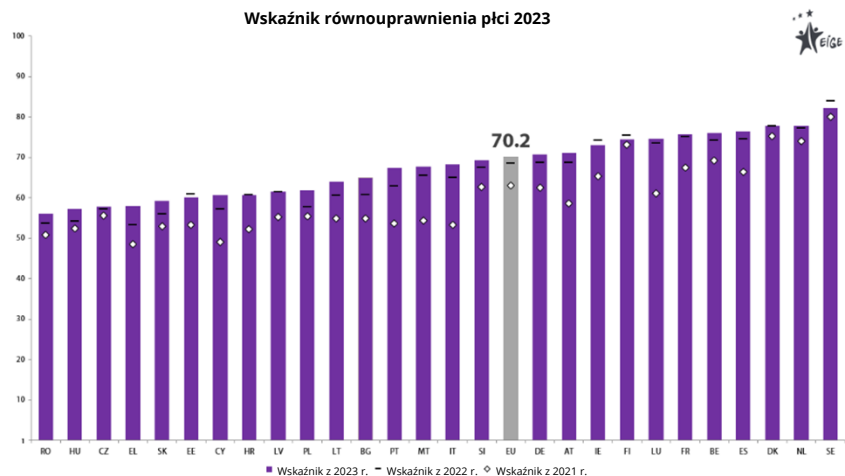
Co kryje wynik 70,2 punktu – nie ma miejsca na samozadowolenie

Kraje osiągające najlepsze wyniki, takie jak Szwecja, Holandia i Dania, nadal są liderami wskaźnika – i to już od ponad dziesięciu lat.

Niemniej jednak ich wyniki albo utrzymują się na stałym poziomie, albo odnotowują niewielkie straty w liczbie punktów, jak ma to miejsce w przypadku takich krajów, jak Finlandia czy Francja. To wyraźnie pokazuje, że nie

można brać tych wyników za ostateczne i trwałe. Muszą one być ugruntowane i wzmocnione działaniami mającymi na celu utrzymanie postępów.

Z drugiej strony, takie kraje jak Włochy, Portugalia, i Malta, pomimo uzyskania wyników poniżej średniej UE, poczyniły znaczne postępy w zakresie równouprawnienia płci. Oznacza to, że gdy kraje wprowadzają środki, tempo postępów wzrasta.

Szczegółowa analiza zmian

Jeżeli chodzi o czas, w zakresie opieki świadczonej nieodpłatnie wciąż występują nierówności między kobietami i mężczyznami

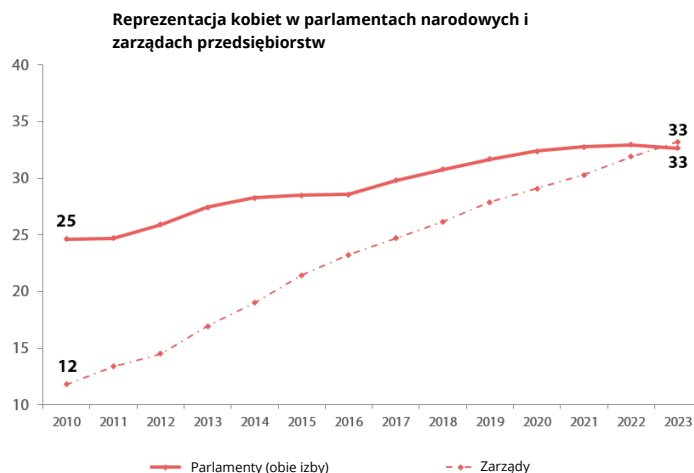
Luka opiekuńcza w kontekście płci zmniejsza się. Nie jest to jednak spowodowane tym, że mężczyźni przejmują więcej obowiązków związanych z opieką. To kobiety robią mniej – z przyczyn w dużej mierze

związanych z postępowaniem technologicznym i zatrudnieniem. Technologia może jednak przyczynić się do pewnych zmian jedynie dzięki zleceniu części obowiązków związanych z opieką osobom trzecim. Aby osiągnąć ostateczny cel, potrzebne będą zmiany strukturalne – jak ujęła to Claudia Goldin, profesor ekonomii i laureatka Nagrody Nobla w 2023 r.: „Nigdy nie osiągniemy równości płci, dopóki nie będziemy mieli równości w związkach”.

Dążenie do władzy – postępy w zarządach spółek, mniejsze w parlamentach krajowych

Po raz pierwszy od 10 lat udział kobiet w parlamencie i w **zarządach spółek** osiągnął poziom 33%.

Przepisy prawne torują drogę do znaczących zmian. Ustawowe parytety w ośmiu państwach członkowskich UE pomogły przebić szklany sufit w spółkach, dzięki czemu więcej kobiet zajmuje najwyższe stanowiska – a to z kolei przekłada się na wzrost innowacyjności, kreatywności i produktywności w zarządach. Należy mieć nadzieję, że dyrektywa w sprawie równowagi płci w zarządach przedsiębiorstw – zatwierdzona w ubiegłym roku – utrzyma dynamikę tego procesu i wywrze pozytywny wpływ na inne państwa członkowskie UE.

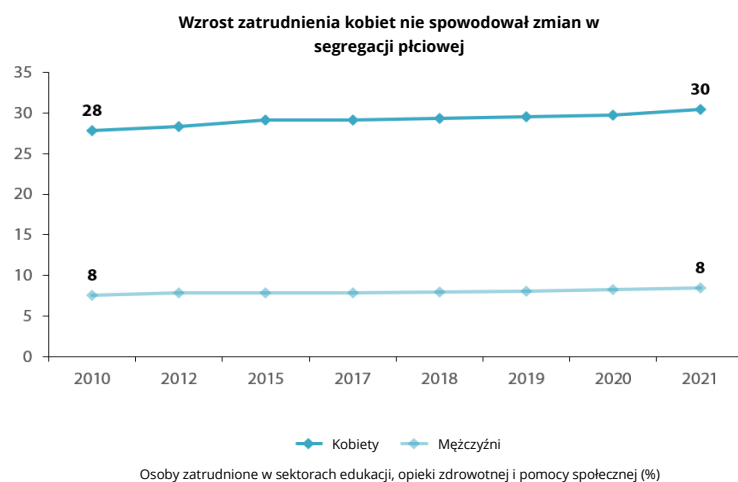

Teraz potrzebne są bardziej ukierunkowane działania w parlamentach, które przyspieszą postępy w sferze politycznej – zwłaszcza w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2024 r.

Praca do wykonania – brak zmian pod względem segregacji płciowej na rynku pracy

Odnotowano postępy w obszarze pracy, szczególnie w zakresie możliwości pracy na elastycznych warunkach. Znamienne jest jednak to, że rynek pracy charakteryzuje się dziś segregacją płciową w takim samym stopniu, jak 10 lat temu.

W miarę jak transformacja cyfrowa i ekologiczna nabiera kształtu, powstaje coraz więcej nowych miejsc pracy, które wymagają przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji, aby sprostać nowym i zmieniającym się wymaganiom na rynku pracy. Kobiety nie są zaangażowane w takim stopniu, w jakim mogłyby być. Stopniowo wzrasta udział kobiet w zawodach związanych z naukami ścisłymi, technologią, inżynierią i matematyką (STEM), jednak odsetek mężczyzn w zawodach związanych z edukacją, zdrowiem i opieką społeczną pozostaje niezmienny. Zielona transformacja nie tylko spowoduje wzrost zapotrzebowania na umiejętności z zakresu STEM, ale także przyczyni się do powstania nowych potrzeb w sektorze opieki, w którym brakuje pracowników.

Przed nami nadal długa droga

Jak wynika z tegorocznego wskaźnika równouprawnienia płci, postęp jest możliwy, ale pozostanie niepewny, jeśli nie będą mu towarzyszyć działania we wszystkich obszarach życia, we wszystkich państwach członkowskich UE. To jeszcze nie koniec działań w tym zakresie. Musimy kontynuować nasze działania. Pokonanie tego dystansu oznacza przyjęcie perspektywy intersekcyjnej – zwłaszcza w kontekście zmiany klimatu, w obliczu której różne osoby i grupy doświadczają nierównego traktowania ze względu na płeć. Wiedza prowadzi do zmian.

Dowiedz się więcej na temat wskaźnika równouprawnienia płci. [link: <https://eige.europa.eu/gender-equality-index>]

Przeczytaj sprawozdanie dotyczące wskaźnika równouprawnienia płci za 2023 r. tutaj [link: <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-index-2023-towards-green-transition-transport-and-energy>]

Więcej informacji na temat inicjatywy EIGE #3KrokiNaprzód na rzecz ekologicznej i równej pod względem płci Europy można znaleźć tutaj.

[<https://eige.europa.eu/newsroom/green-deal-and-gender-equality>]

Profile krajowe dostępne są tutaj [link:

[<https://eige.europa.eu/sites/default/files/2023countryfactsheets.zip>]